

XI CoNGRÉS INTeRDiSCiPLiNaRi D'aTeNCió PReCoÇ I DeSeNVoLuPaMeNT INFaNTiL

2o NoVeMBRe 2o2o - 27 MaiG 2o21

**INFàNCieS AVui.
La INFàNCia EN PLuRaL.**

JoRNada INauGuRaL.

2o de NoVeMBRe.

HoRaRi: 17:00.

■ **Sessió inaugural.**

A càrrec de l'Honorable Sr. **Chakir El Homrani Lesfar**, Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, l'Il·lustríssim Sr. **Joan Ramon Riera**, regidor d'Infància, Joventut, Persones grans i Persones amb discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona, **José Luis Peña**, president de la Federació Espanyola d'Associacions de professionals de l'Atenció Precoç (GAT), **Sunsi Segú**, presidenta de l'Associació Catalana d'Atenció Precoç (ACAP) i **Gemma García**, presidenta de la Unió Catalana de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (UCCAP).

HoRaRi: 18:00.

■ **Les funcions de la criança.**

Al començament, els cossos de l'adult i el nen es vinculen en la "funció de sosteniment". Els adults que participen de la criança compleixen amb una "funció corporitzant". L'adult primordial ha de poder estar receptiu, tenir una "capacitat d'emmirationament" perquè el nen s'hi miri. Pensem el cos a partir de les "manifestacions corporals". És a partir del contacte, els sabors, l'actitud postural, la mirada, l'escolta, la veu, la cara, els gestos expressius, les pràxies, etc., que el cos cobra existència. El cos "és" en les seves manifestacions. Un altre aspecte de les funcions de criança correspon a la "funció lúdica", l'adult introdueix els infants en accions pre-lúdiques, abans que conegui del joc i el jugar.

Daniel Calmés.

Psicomotricista i escriptor. És fundador i excap de l'Àrea de Psicomotricitat del Servei de Psicopatologia Infantil i juvenil de l'Hospital de Clínicas, membre de l'Associació Argentina de Psicomotricitat, de l'Associació Federal de Psicomotricistes i de l'Organització Mundial per a l'Educació Preescolar (OMEP), i consultor de l'Institut Internacional de Planejament de l'Educació - UNESCO.

SeSSIó 2.

Efectes de la COVID 19 en les famílies.

30 de novembre.

Modera: **Ester Pla.**

HoRaRi: 17:00.

■ La resposta dels CDIAP davant la pandèmia.

Durant el 2020, l'activitat assistencial que té lloc en els CDIAP s'ha hagut d'adaptar al context marcat per la COVID-19, tant en l'àmbit estructural com en el clínic.

La xarxa de CDIAP de Catalunya ha hagut de fer un esforç inesperat i ràpid des del primer minut, canviant les dinàmiques, funcionament i protocols establerts. Malgrat les diferències individuals de cada servei, s'ha realitzat un procés de regeneració i creativitat general per tal de no deixar desatesos els infants i les seves famílies.

Ester Pla.

Doctora en psicologia, psicòloga clínica i psicoterapeuta especialitzada en intervenció infantil i juvenil. És directora tècnica del CDIAP Integra Garrotxa i treballa com a psicòloga infantil i juvenil a Atenció Psicològica Pla de l'Estany i al Gabinet GEM. Exerceix de professora associada a la Universitat de Girona (UdG) i és membre dels equips de recerca "Infància, adolescència, drets dels infants i qualitat de vida" (UdG) i d'ARSISAM, Associació per l'Avaluació de Resultats Sistemàtica en Salut Mental.

HoRaRi: 17:15.

■ El funcionament parental durant les tres primeres setmanes del confinament per COVID-19: un estudi amb metodologia mixta.

Anàlisi dels resultats obtinguts en l'estudi realitzat durant les tres primeres setmanes de confinament per la crisi de la COVID-19, en el qual es va explorar el benestar individual i relacional d'adults confinats juntament amb les seves parelles i fills, fent especial èmfasi en les dinàmiques parentals i en els efectes que aquestes poden tenir en els infants.

Cristina Günther Bel.

Doctora en psicologia. Combina la pràctica clínica amb l'activitat com a professora associada de la Universitat Ramon Llull. És investigadora del Grup de Recerca de Parella i Família (GRPF), membre de l'equip de coordinació del màster en Psicologia General Sanitària de Blanquerna (URL) i psicoterapeuta acreditada per la Federació Espanyola d'Associacions de Teràpia Familiar.

HoRaRi: 17:40.

■ **Nou mètode confirma l'impacte sobre la salut i benestar mental de les mesures de confinament COVID-19 i prediu les situacions de risc.**

Investigadors del Laboratori SPECS de l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) utilitzen un nou mètode per avaluar l'estat emocional de persones que van viure sota estrictes mesures de confinament durant l'abril de 2020. Els resultats de l'estudi, amb persones residents en disset països, confirmen que les mesures de confinament emprades per a frenar la propagació de la pandèmia COVID-19 van tenir un impacte negatiu en el benestar emocional de la població en general. Els investigadors també van identificar algunes de les situacions personals que poden comportar major risc per al benestar i salut mental.

Héctor López.

Estudiant de doctorat en el camp de la computació afectiva al grup d'investigació multidisciplinari SPECS, part de l'IBEC. Va estudiar Enginyeria Multimèdia a la Universitat de València, enfocant-se en la interacció entre persones i ordinadors, i el màster en Sistemes Cognitius i Mèdia Interactius a la Universitat Pompeu Fabra.

HoRaRi: 18:05.

■ **Impacte de la pandèmia COVID19 en factors de risc i protecció suïcida: prevenció en postconfinament.**

L'abril de 2020 es va desenvolupar una breu exploració, en població de l'Amèrica Llatina i Espanya, sobre les condicions psicosocials que presentaven durant la pandèmia i el confinament. L'estudi considera cinc dimensions: social, econòmica, psicoafectiva, sensoperceptiva i política, que impacten en micro sistemes socials, tals com les famílies i les relacions interpersonals. L'objectiu és analitzar els efectes d'aquesta conjuntura pandèmica, associats amb alguns factors de risc de suïcidi que podrien presentar-se a curt, mitjà i llarg termini, i identificar factors protectors per generar recomanacions preventives.

Lorena Campos.

Doctora en Salut, Psicologia i Psiquiatria i doctora en Antropologia Social i Cultural, també és docent universitària i investigadora transdisciplinària. Està vinculada al Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada (GRAFO) de la Universitat Autònoma de Barcelona en la línia de la vulnerabilitat social. Investigadora de l'estudi sobre percepcions de vida de supervivents de suïcidi. Dirigeix l'estudi transnacional de factors de risc i protecció suïcida en la pandèmia de COVID-19.

SeSSIó 3.

Acompanyar les famílies i atendre els infants nascuts en situació d'alt risc.

15/12/2020

Moderada: **Lidia Vargas.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Com afecta la COVID a les unitats neonatals?**

Tot i que el virus gairebé no afecta els nadons d'una manera directa, els afecta indirectament a través dels canvis en l'entorn, de les repercussions en les seves famílies i en els professionals. La situació social de neguit, incertesa, preocupació, es trasllada també a les persones que conviuen dins de la unitat neonatal. Els professionals han d'afrontar molts canvis, tant en les dinàmiques assistencials com, sobretot, en l'organització laboral. Les famílies han d'afrontar les restriccions imposades per la "nova normalitat" dels hospitals. Malgrat tot, professionals i famílies s'esforcen per seguir oferint la millor atenció als nadons i, fins i tot, aprofitar les oportunitats de millora, poques, que ha aportat la COVID.

Josep Perapoch.

Pediatre especialista en Neonatologia i doctor en Medicina, cap de Secció de Pediatria de l'Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta. És formador NIDCAP (Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program) i director del Centre de Formació NIDCAP Barcelona-Girona.

HoRaRi: 17:30.

■ **Prevenió, detecció i atenció dels infants en situació de risc de trastorns del desenvolupament i amb discapacitat: experiència interdisciplinària, interdepartamental i territorial.**

La necessitat de coordinació entre els equips de professionals de diferents dispositius de l'àmbit territorial de Girona, que atenen els infants i adolescents que pateixen qualsevol trastorn del desenvolupament o discapacitat, o que tenen el risc de patir-ho, ha propiciat que els diversos equips d'atenció especialitzada adscrits als departaments de Salut, Treball, Afers Socials i Famílies, i Educació de la Generalitat de Catalunya apliquin coordinadament un protocol d'actuació comú. La finalitat d'aquest protocol és millorar l'atenció

d'aquest col·lectiu d'infants i les seves famílies, assegurant una coordinació eficaç dels professionals de les diferents institucions implicades durant el procés terapèutic i afavorir el treball interdisciplinari i el treball en xarxa.

Carles Celis.

Psicòleg clínic i cap de Servei del CDIAP Aspronis de Blanes. Compta amb més de vint anys d'experiència en l'àmbit de la petita i primera infància i en atenció precoç. És vicepresident de la Unió Catalana de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (UCCAP).

HoRaRi: 17:50.

Dol perinatal: treball en equip.

- El dol perinatal, com el descriu Ana Pia López, és "un secret dins d'un misteri". La mort perinatal del fetus, durant l'embaràs, el part o després del naixement, desencadena reaccions de dol en els pares i situacions complexes a l'hora de ser treballades pels professionals. Molt sovint són dols que estan molt poc considerats, que sotmeten els pares "sense fill" a una experiència difícil d'elaborar, provocant un patiment psicològic que no sol ser acompanyat. No és fins al 1976 que Benfield estudia les respostes dels progenitors enfront de la pèrdua. Aquesta pèrdua no deixa indiferent tampoc als professionals. Reconèixer la responsabilitat que suposa fer un acompanyament que permet cuidar físicament i emocional els pares els ajuda a assimilar el que han viscut per poder iniciar un procés de dol.

Remei Tarragó.

Psiquiatra i psicoterapeuta especialista en perinatologia. Treballa a la UCIN de Sant Pau des de la Fundació Eulàlia Torres de Beà.

HoRaRi: 18:10.

■ **L'ingrés a nounats i la comorbiditat emocional.**

L'ingrés d'un nadó a Nounats, sigui prematur o no, suposarà entrar per un camí vital, per al nadó i per als seus pares. Això pot suposar uns efectes col·laterals, de caràcter emocional i pel que fa al vincle, que poden sumar-se i agreujar el pronòstic de l'estat físic. En aquests primers moments, quan les emocions són tendres i la relació pares-fill s'està forjant, és el moment d'intervenir, abans que les angoixes, por i dolor creïn un blindatge impenetrable que al nadó li seria difícil de desmantellar per trobar la calidesa primària.

Marcel Cortada.

Doctor en Psicologia i psicoterapeuta. Forma part de l'Associació Catalana de Psicoteràpia Psicoanalítica (ACPP), inclosa en la Federació Espanyola d'Associacions de Psicoterapeutes (FEAP). És docent en diversos màsters universitaris de psicologia i infermeria. Participa en el grup d'investigació "Pedagogia Hospitalària en Neonatologia i Pediatria" de la Universitat de Barcelona i és membre fundador i president de l'Associació Nadocat.

SeSSIó 4.

La infància en temps de COVID.

13/1/2021

Moderada: **Laia Serras.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Estudi de la satisfacció de les famílies als CDIAP de Catalunya en temps de confinament.**

El 13 de març de 2020, els CDIAP es veuen forçats a tancar i els professionals han de modificar la seva pràctica, convertint-la en no-presencial, des del convenciment que l'atenció precoç és un servei essencial i necessari per als nens i les famílies que atenen. La ponència presenta el resultat d'una enquesta de satisfacció realitzada a 3.694 famílies usuàries de CDIAP amb dades recollides entre el 13 de maig i el 9 de juny de 2020, quan totes elles feia més de 60 dies que es trobaven en confinament.

El grau de participació en l'estudi es valora molt positivament i es considera indicatiu de l'estreta vinculació de les famílies amb el CDIAP, del seu compromís elevat amb l'atenció terapèutica dels seus fills i filles i de l'interès per ajudar en la millora del servei.

Olga Casas.

Psicòloga i directora tècnica del CDIAP del Gironès, Fundació Ramon Noguera. Té un màster en Psiquiatria i Psicologia Clínica de la Infància i l'Adolescència de la Universitat de Barcelona i un postgrau de Clínica en Salut Mental de la Universitat de Barcelona-Fundació Bosch i Gimpera.

HoRaRi: 17:30.

■ **Vivències de pandèmia: les repercussions psicològiques de l'epidèmia de COVID19 a la infància de 0 a 6 anys.**

Les conseqüències de l'epidèmia causada per la COVID-19 en la salut mental de la població general han estat objecte de múltiples estudis que demostren el fort impacte emocional que la mateixa malaltia, la pèrdua de familiars, les situacions d'aïllament o la crisi econòmica subsegüent, entre altres, han generat. Pel que fa a la població infantil, i en especial a la petita infància, es fa imprescindible conèixer les afectacions psicològiques que, de forma específica, s'han observat en aquesta part fonamental de la ciutadania.

Convé també reflexionar sobre quins són els mitjans de què disposem per a donar resposta a aquestes problemàtiques i, finalment, plantejar-se escenaris i necessitats de futur.

Roger Ballescà.

Psicòleg, psicoterapeuta, formador i supervisor clínic. Treballa al Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) de Martorell. Hospital Sagrat Cor de Martorell, Germanes Hospitalàries. És vicesecretari de la Junta de Govern i coordinador del Comitè d'Infància i Adolescència del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya.

HoRaRi: 17:50.

■ **Participació de la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT).**

Miquel Àngel Carreto.

HoRaRi: 18:10.

■ **Infants, famílies i professionals davant la crisi sociosanitària. Sostenint la incertesa.**

La crisi sanitària ha situat els infants, les famílies i els professionals davant d'una imprevisibilitat inusual en el món occidental actual i en un pla emocional compartit. L'entorn interactiu de l'infant ha reaccionat de diferents maneres a la crisi. Des de l'increment de l'angoixa i la precarietat per les pèrdues de diferent naturalesa fins a l'increment de la contenció i les oportunitats interactives. Els professionals han abordat l'activitat assistencial des de la utilització d'elevades dosis de flexibilitat i creativitat fins al bloqueig. La flexibilitat, la creativitat i la curiositat genuïna per a l'exploració de l'entorn subjectiu dels infants podrien considerar-se alguns dels ingredients principals per tal de mantenir un enquadrament suficientment bo per ajudar.

Aquesta crisi sociosanitària que ens està afectant profundament a tots també ens està donant algunes oportunitats per abordar la tasca assistencial.

Marta Golanó.

Psicòloga especialista en Psicologia Clínica. Doctora en Psicologia y directora clínica del CDIAP Esquerre Eixample - Sant Gervasi de la Fundación Catalana SD (FCSD). Miembro del Grupo de Investigación en Mentalización y Evaluación de Intervenciones Psicológicas (GREMAIP) del Institut Universitari de Salut Mental Fundació Vidal i Barraquer (IUSMFVB).

SeSSIó 5.

Llenguatge: Innovació i models d'intervenció en atenció precoç.

27/1/2021

Modera: **Marta Moreno.**

HoRaRi: 17:00.

■ **La intervenció en les dificultats del llenguatge oral en l'alumnat amb trastorn del desenvolupament del llenguatge: un model des de l'educació infantil.**

La identificació de l'alumnat amb Trastorn del Desenvolupament del Llenguatge (TDL) ha de començar des de l'etapa d'educació infantil, a partir de la manifestació de determinats senyals de risc: retard en l'adquisició del lèxic o en la combinació de paraules, ruptures comunicatives, problemes d'accés al lèxic o d'evocació, etc. Des d'aquest moment, convindria dissenyar i implementar un programa d'intervenció precoç que reforci les seves habilitats de llenguatge oral. A les Illes Canàries han dissenyat i implementat un model d'intervenció de naturalesa col·laborativa i inclusiva.

El programa el desenvolupa el professorat de l'aula i les logopedes, en sessions diàries. Els resultats assenyalen avenços significatius de l'alumnat amb TDL en vocabulari, consciència morfològica, sintaxi, discurs, comprensió oral i funcions executives.

Víctor Acosta.

Catedràtic d'Educació Especial i Logopèdia a la Universitat de La Laguna (ULL) de Santa Cruz de Tenerife. Ha estat degà de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació i del Centre Superior d'Educació de la ULL. A més, ha presidit l'Associació Espanyola de Logopèdia, Foniatria i Audiologia, i va ser editor i director de la seva revista. Dirigeix el grup d'Investigació "Acentejo" i és responsable de qualitat del grau de Logopèdia de la Facultat de Psicologia i Logopèdia (ULL).

HoRaRi: 17:35.

■ **Tele pràctica en logopèdia: un canvi cap a la virtualitat en els serveis a la primera infància.**

La intervenció virtual i a distància en l'àrea infantil de les patologies del llenguatge suposa una ruptura del model tradicional d'intervenció presencial. La teleintervenció o telepràctica en el camp de la salut ha sigut un recurs prèviament utilitzat en contextos d'emergència similars a l'ocasionat per la COVID-19. No obstant això, desconeixem l'impacte que ha tingut el context de canvi sorgit arran de la pandèmia en la teleintervenció de les patologies infantils implementades pels i les logopedes. El present estudi té l'objectiu de conèixer el canvi en l'ús i la percepció de les pràctiques de la logopèdia en modalitat virtual i a distància.

Alfonso Igualada.

Logopeda amb perfil clínic i de recerca i doctor en Ciències del Llenguatge. Professor titular dels estudis de Psicologia i Educació de la Universitat Oberta de Catalunya i dirigeix el grau de Logopèdia on també imparteix docència junt amb el màster de Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge. Exerceix pràctica terapèutica com a logopeda en l'àmbit de l'atenció precoç a la infància, especialitzat en disfàgia, trastorns del llenguatge i trastorns de l'espectre autista. També compta amb formació en arts del moviment i teatre amb un enfocament terapèutic.

HoRaRi: 18:00.

■ **Els programes familiars en temps difícils: llenguatge i comunicació.**

La investigació dels darrers anys ha aconseguit reunir prou evidències al voltant de l'eficàcia dels programes que inclouen les famílies en el cas de nens i nenes petits amb alteracions del llenguatge i de la comunicació, respecte dels programes tradicionals basats en sessions especialitzades.

A causa de la COVID-19, l'assistència a sessions o centres educatius que poden proporcionar suport especialitzat s'ha vist molt compromesa i això ha remarcat encara més la importància d'aquests programes de formació i acompanyament familiar.

Marc Monfort.

Logopeda i professor de pedagogia terapèutica. És director del centre de logopèdia Entender y Hablar i logopeda en el col·legi inclusiu Tres Olivos de Madrid. Ha impartit múltiples formacions a Espanya, Portugal, Itàlia, Marroc, Llatinoamèrica i països europeus francòfons. És autor de diverses publicacions i material gràfic relacionats amb els trastorns del llenguatge.

SeSSIó 6.

L'atenció precoç a les diferents comunitats

11/2/2021

Modera: **José Luís Peña.**

HoRaRi: 17:00.

- **Actualitat de l'atenció precoç a les diferents comunitats autònomes.**

SeSSIó 7.

**La discapacitat en la infància:
diversitat i complexitat.**

26/2/2021

Modera: **Lidia Freire.**

HoRaRi: 17:00.

■ **25 anys d'una bonica relació entre l'aigua i l'atenció precoç.**

Breu exposició dels beneficis de l'activitat aquàtica terapèutica plantejada des dels centres d'atenció precoç i que duen a terme diversos especialistes amb la finalitat de millorar la qualitat de vida dels nens i nenes amb trastorns en el desenvolupament i de les seves famílies.

Ascensión Martín Díez.

Ascensión Martín Díez és fisioterapeuta i psicomotricista del CDIAP Mollet. Exerceix de docent en màsters i postgraus de diverses universitats. És assessora de l'Associació Iberoamericana d'Educació Aquàtica Especial i Hidroteràpia (AIDEA).

Rafael Ibáñez López.

Rafael Ibáñez López és psicòleg i director del CDIAT Bajo Guadalquivir de Sanlúcar de Barrameda (Cadis). És president de l'Associació de Professionals d'Atenció Precoç d'Andalusia i vicepresident de la Federació Espanyola d'Associacions de Professionals d'Atenció Precoç.

HoRaRi: 17:35.

■ **Acompanyar les famílies amb fills amb discapacitat en el camí del diagnòstic.**

Rebre el diagnòstic de la discapacitat d'un fill és un moment de gran impacte per a la família, que acostuma a desencadenar una crisi tant en l'àmbit personal com familiar. En aquest moment, a més d'informació i orientació cap als recursos que puguin cobrir les necessitats específiques dels infants, mares i pares poden necessitar suport emocional. L'acompanyament és una manera d'oferir aquest suport.

Àngels Ponce.

Treballadora social, terapeuta familiar, especialista en processos de dol i instructora certificada de mindfulness. Fa més de trenta anys que acompanya famílies amb fills amb discapacitat, especialment en els primers moments. És autora de diferents llibres i formadora.

HoRaRi: 18:00.

■ **La comunicació sense prerequisits: Estimulació Basal i Atenció Precoç.**

L'estimulació basal es desenvolupa des de fa més de 40 anys com un concepte per a l'atenció a persones amb grans necessitats de suport i dificultats amb relació a la comunicació, percepció i/o moviment. Un dels principals avantatges d'aquest concepte és que no contempla prerequisits cap a la persona. Buscarem, per greu que sigui la situació vital, que la persona lideri el seu desenvolupament. Cada moment, cada activitat pot tenir una mini pausa, uns segons d'espera que facilitin que la persona integri què està passant. Des d'una escolta molt detallada, des d'una aproximació sensible, observem possibles respostes per poder convertir allò que fem en una causa comuna. Són petits detalls que converteixen qualsevol rutina en un moment compartit i que transformen el fet quotidià en un moment únic i especial. Això és en essència el que busquem en el dia a dia. Oferir-li seguretat profunda, orientar-lo per tal que pugui participar.

Carlos L. Pérez .

Formador de Basale Stimulation des de 1996. Forma, acompanya i supervisa equips des de 1994. Des del 2014 i fins a finals del 2017 va ser Director Pedagògic a Nexe Fundació on va impulsar i liderar projectes d'atenció específica a primera infància amb pluridiscapacitat en diverses modalitats, serveis inclusius i d'atenció especialitzada. Coordinador del CDIAP d'ASPANIDE entre 2018 i 2019. Què necessites i què puc deixar de fer per tu són algunes de les preguntes que el Carlos es fa durant l'acompanyament a bebès, infants i les seves famílies.

SeSSIó 8.

**La mirada en família:
la relació entre vincle i entorn.**

8/3/2021

Moderada: **Marta Arranz.**

HoRaRi: 17:00.

■ **El procés de parentalitat com a procés evolutiu vital.**

La parentalitat és un procés evolutiu com qualsevol altre, que exigeix un nivell de flexibilitat i adaptació significativa de l'individu. En la ponència, s'explorà l'impacte que pot tenir en el treball amb els pares i les mares el fet de considerar la parentalitat en el context del desenvolupament de la identitat, el funcionament de la personalitat i com certs nivells d'ansietat poden inhibir la funció reflexiva parental. La funció reflexiva dels pares i mares és essencial per aconseguir un ambient relacional previsible, una cosa tan necessària perquè el procés de ruptura i reparació desencadenin el sentiment d'intencionalitat en els primers cinc anys de vida. A més, se sap que aquest procés és un element indispensable per al desenvolupament del vincle segur. La ponència vol posar èmfasi també en com l'experiència de la pandèmia ha demostrat la importància del treball amb pares i mares.

Norka Malberg.

Norka T. Malberg és psicòloga clínica, psicoanalista i doctora en psicologia clínica. És professora clínica assistent a Yale Child Study Center i tutora clínica a Anna Freud Center for Children and Families de Londres. Centra el seu interès en la importància de la prevenció precoç, el treball amb nens amb trastorn de l'espectre autista i les seves famílies, així com en l'impacte del trauma relacional a escala longitudinal i la necessitat de modificació tècnica en la intervenció clínica a escala comunitària.

HoRaRi: 17:30.

■ **Trobant el ritme relacional del joc en mares adolescents.**

La presentació se centra en l'experiència de la ponent en el seu treball amb adolescents embarassades i les observacions que n'extreu en la interacció amb els nadons. A través del joc, es busca augmentar moments de "gaudi mutu" per activar la capacitat reflexiva de les mares joves i oferir-los espais en grups petits en què puguin elaborar les ansietats presents.

Anabella de Brostella.

Psicòloga clínica, doctora, psicoanalista i docent. És membre de l'Associació Internacional de Psicoanàlisi (IPA) de l'Associació Panamenya de Psicoanàlisi (APAP) i de l'Associació Internacional de Psicoanàlisi de Parella i Família (AIPCF).

Va ser creadora i supervisora del Programa de Facilitació de l'Afecció Mare-Infant dirigit a mares adolescents embarassades (2002). Ha escrit llibres de contes infantils que aborden diverses àrees del desenvolupament emocional en els infants.

HoRaRi: 17:50.

■ **La construcció del diagnòstic social en atenció precoç.**

Si entenem el diagnòstic social com una comparació entre dues situacions, la situació explorada mitjançant un procés diagnòstic i la situació donada que serveix de model ideal, la construcció del diagnòstic social en atenció precoç està condicionada per les representacions socials que l'equip del CDIAP tenen de la família en situació de vulnerabilitat social. D'aquí la importància de la revisió de la conceptualització de la família en situació de vulnerabilitat social i de l'ús d'un nou instrument de suport al diagnòstic social en atenció precoç que permet una resignificació de les representacions socials associades a la família en situació de vulnerabilitat des de la modificació de la pràctica professional de la intervenció social en la família.

Jaume García Hernández.

Treballador social i doctor. És director de l'Àrea de Salut i Família de la Fundació Catalana de Síndrome de Down (FCSD) on coordina el CDIAP FCSD. Ha treballat durant més de deu anys en l'àmbit d'atenció per a diferents CDIAP de Catalunya.

Adela Rodríguez.

Treballadora Social per la Universitat Rovira i Virgili amb experiència de més de vint anys en l'àmbit de l'atenció precoç.

SeSSIó 9.

Aproximacions al TEA des de l'atenció precoç.

23/3/2021

Modera: **Magda Mataix.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Estudi de la prevalença del Trastorn de l'Espectre Autista i del risc en atenció precoç.**

Es presenta un estudi col·laboratiu entre vuit Centres de Desenvolupament Infantil i d'Atenció Precoç (CDIAP) que han constituït un grup de treball amb l'objectiu de reflexionar sobre la pràctica clínica dels infants amb trastorn de l'espectre autista (TEA) o risc. L'objectiu és dur a terme una estimació de la prevalença dels infants amb TEA atesos en vuit CDIAP de Catalunya i quantificar els menors de trenta-un mesos que s'inclouen en el grup de risc, i crear una eina (APTEA.cat) útil per a la recollida de dades. Participen en l'estudi 5.746 infants entre els 0 i 5 anys, dels quals s'han detectat 395 nens i nenes amb TEA i 174 casos de nens i nenes de la població de risc de TEA.

Lourdes Busquets.

Lourdes Busquets Ferré és psicòloga i psicoterapeuta del CDIAP Equip40. Està acreditada per EFPA i pel Certificat Europeu EuroPsy d'especialista en psicoteràpia. Està vinculada també al Centre d'Investigació i Formació Carrilet.

Rafa Villanueva.

Rafael Villanueva Ferrer és psicòleg clínic i logopeda. Exerceix de formador per a diferents institucions en temes de TEA, atenció precoç, llenguatge i grups. És supervisor i assessor de centres d'atenció a la infància com CDIAP, escoles d'educació especial o centres terapèutics.

HoRaRi: 17:30.

■ **Música, veu i autisme.**

Són constatables les afinitats amb la música dels nens i nenes amb autisme. La seva relació amb la música es desenvolupa durant un llarg període de temps, a vegades, en l'experimentació amb els sons, els sorolls i el silenci. La música, com a discurs, serà per a alguns d'ells l'àmbit des d'on comunicar-se amb els adults, fins i tot en aquells casos d'autisme en els quals no hi ha paraula. La música revela doncs que el que està en joc és la veu i que, de la veu, hi ha alguna cosa inassumible per als nens anomenats autistes.

Iván Ruiz Acero.

Psicoanalista. És membre de l'Escola Lacaniana de Psicoanàlisi i de l'Associació Mundial de Psicoanàlisi. És coordinador del grup de treball de l'ACAP "Actualitat de l'atenció precoç de l'autisme. Abordatges multidisciplinaris i plurals" i del grup d'investigació sobre psicosis i autisme de la Secció Clínica de Barcelona de l'Institut del Camp Freudià d'Espanya. És president de l'Associació TEA dir de pares, mares i familiars de persones amb trastorn de l'espectre autista. Ha dirigit un documental i ha coescrit llibres al voltant de la temàtica de l'autisme

HoRaRi: 17:50.

Formació a pares en l'atenció precoç TEA.

En l'atenció precoç, el paper de la família és fonamental per a promoure el desenvolupament de l'infant i, en especial, en l'atenció i criança d'un fill amb TEA. Segons l'enfocament de les intervencions naturalistes basades en el desenvolupament i la conducta (NDBI, en anglès), els pares o cuidadors es converteixen en agents clau per al procés de desenvolupament dels seus fills a través del que s'anomena intervencions mediades pels pares. Aquest tipus d'intervencions se centren a enfortir les competències i estratègies parentals (a través del coaching) que permeten fer front als reptes que pugui presentar la criança i el desenvolupament dels seus fills amb TEA. En la ponència es presentarà com a

exemple pràctic, el desenvolupament preliminar d'un programa de formació a pares basat en vídeos, que s'ha pogut adaptar al format telehealth en l'atenció a les famílies en el context de pandèmia que es viu actualment.

Noemí Balmaña.

Noemí Balmaña és psicòloga, coordinadora del programa Hospitalització Parcial en TEA a UnimTEA de l'Àrea de Salut Mental de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona. Imparteix docència a la Universitat Ramon Llull. És terapeuta amb certificat ESDM/Denver Model, UCD MIND Institute.

Aritz Aranbarri.

Aritz Aranbarri és neuropsicòleg del desenvolupament precoç, coordinador d'investigació a UnimTEA de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona. Col·labora amb l'Institut de Diagnòstic i Atenció Psiquiàtrica i Psicològica (IDAPP) i amb la Fundació Autisme Mas Casadevall. És terapeuta amb certificat ESDM/-Denver Model, UCD MIND Institute.

SeSSIó 10.

Altres modalitats d'intervenció.

14/4/2021

Modera: **Fàtima Pegenaute.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Els tractaments dels infants en temps de pandèmia: joc i virtualitat.**

Mai s'hauria pogut imaginar que es viuria una pandèmia d'aquesta magnitud. Els dispositius terapèutics en general i els dels infants en particular, es van haver de transformar davant d'aquest fet inèdit. Una condició determinant és l'estat d'excepció que va condicionar la circulació dels cossos i les trobades, tan públicament com privat. La dificultat de no poder compartir l'espai real en comú en la trobada amb els infants és, necessàriament, un condicionant important per a les intervencions terapèutiques. En el cas dels dispositius terapèutics dels nens, s'observa que el joc és l'activitat privilegiada en les trobades. Això, d'alguna manera, garanteix al nen un espai infantil que no és més que sancionar les seves accions com "jugant" creant un camp de joc per al seu desplegament. El ponent es disposa a analitzar la incidència d'aquests impediments sobre el joc dels nens en els tractaments. El joc dels nens acaba quan es trenca una norma fonamental, frontera protectora que el constitueix i el determina com a tal. La norma és que les seves accions no tenen risc, no tenen conseqüències en el que és real.

Fernando Pedro Maciel.

Psicòleg i psicoanalista. És exmembre de la Fundació per a l'Estudi dels Problemes de la Infància (FEPI) i de l'equip de direcció del Centre Doctora Lydia Coriat de Buenos Aires. És membre fundador de "Lugar de Infancia". Forma part del grup de treball dedicat a la docència, investigació i atenció clínica de nens amb problemes de desenvolupament. És supervisor d'equips d'atenció precoç a clínica de nadons i nens amb problemes de desenvolupament i integrant d'equips docents per a la creació de cursos de formació en psicoanàlisi de nens i sobre problemes en el desenvolupament infantil. És coautor i autor de diverses publicacions i articles en revistes especialitzades.

HoRaRi: 17:30.

■ **Reflexions al voltant de l'atenció als infants amb trastorn de l'espectre autista i a les seves famílies en temps de coronavirus.**

En la presentació, la ponent parlarà de la seva experiència com a terapeuta psicomotriu durant el confinament en el treball en línia amb nens i nenes amb trastorn de l'espectre autista (TEA) i les seves famílies. A partir de vinyetes de casos clínics viscuts, es vol transmetre com va treballar per mitjà de connexions en línia i trucades telefòniques els casos de pacients amb TEA amb un perfil de funcionament greu: pacients molt indiferenciats, amb llenguatge verbal nul o escàs, capacitat escassa per jugar i amb simptomatologia múltiple específica del TEA. La ponent vol reflexionar al voltant del nou marc d'intervenció que va haver de construir davant d'aquesta situació per acompanyar els seus pacients i les famílies. En aquest nou marc va ser sempre present la idea de continuïtat en els seus tractaments i de construir conjuntament nous significats per comprendre i acompanyar les seves emocions i poder estar al costat de les famílies davant d'una situació que va generar molta angoixa, por i incertesa.

Àngels Morral.

Terapeuta psicomotriu i mestra d'educació especial. Està especialitzada en la comprensió i intervenció de persones amb TEA, desenvolupant una mirada integradora entre una visió psicodinàmica de la construcció de la identitat i la pràctica psicomotriu Aucouturier i/o abordatge corporal. Treballa en el centre de tractaments Carrilet. També exerceix de formadora i supervisora. És membre de l'equip de formació de Senda, centre d'acompanyament a la infància i les seves famílies. Ha coescrit un llibre i escrit diversos articles sobre el tema que es tracta.

HoRaRi: 17:55.

- **La video intervenció terapèutica (VIT): microanàlisi de les interaccions cuidador-nen per promoure una relació ajustada i estimulants del desenvolupament.**

La video intervenció terapèutica (VIT) basada en la microanàlisi de les interaccions (D. Stern) permet treballar la relació entre el cuidador principal i el nen o nena per canviar les interaccions tenses i desplaents que poden bloquejar el desenvolupament psicològic, emocional i global de l'infant, sobretot quan presenta dificultats evolutives importants. Permet treballar sobre els desajustos amb l'adult des del comportament, les emocions, les representacions mentals i les seves pròpies experiències biogràfiques com a fill o filla i com a pare o mare. Això resulta especialment útil a l'hora de treballar la sensibilitat de l'adult i la mentalització. Segons les edats es treballa també amb l'infant per estimular el seu autoconeixement i la seva capacitat de regulació emocional i mentalització. En la ponència s'exposaran els conceptes bàsics d'aquesta tècnica i es presentarà una mostra d'anàlisi de vídeo d'interaccions de risc com a exemple.

Margarita Ibáñez.

Psicòloga clínica, doctora en Psicopatologia Infantil i Juvenil i psicoterapeuta psicodinàmica i psicodramatista. Ha treballat en el servei de psiquiatria de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona durant quaranta anys, on va exercir de coordinadora de la unitat de psicopatologia 0-5 anys i psicòloga del servei de neonatologia. També ha treballat per la Unitat Funcional d'Abús al Menor (UFAM). És especialista en psicologia perinatal i en abús i maltractament en preescolars de la UFAM. És formadora de la tècnica de video intervenció terapèutica (VIT) acreditada pel Doctor G. Downing, de l'Institut VIT de París.

SeSSIó 11.

**Sistemes de qualitat en l'atenció precoç:
un repte.**

29/4/2021

Modera: **Alícia Medina.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Sistema d'Accreditació de Qualitat als Centres d'Atenció Precoç d'Andalusia: realitat i ficció.**

Avui dia, després de trenta anys de vida, es pot dir que la consolidació dels serveis d'atenció precoç ja és una realitat al país. Aquests centres socio-sanitaris no poden ni han de romandre aliens al creixement i desenvolupament dels diferents sistemes de qualitat i acreditació que proliferen en altres àmbits del sector serveis i en les diverses comunitats autònomes. En atenció precoç, la qualitat s'ha d'abordar des d'un enfocament integral, ja que considera múltiples agents que intervenen en la prestació del servei. Malgrat que s'ha avançat molt, no està tot fet i encara hi ha una part d'il·lusió en els processos de millora contínua que pretenen administració, família i professionals.

Rita Pilar Romero Galisteo.

Fisioterapeuta pediàtrica i professora del departament de Fisioteràpia a la Universitat de Màlaga (UMA). Compta amb experiència com a fisioterapeuta en diversos centres d'atenció precoç. És doctora per la UMA amb la tesi "Avaluació de la qualitat percebuda en els centres d'atenció precoç de la província de Màlaga". És docent del màster d'Atenció Precoç de la Universitat Pablo d'Olavide (Sevilla) i la UMA. Forma part del Comitè tècnic assessor del "Manual d'estàndards de qualitat de centres d'atenció infantil precoç de la Junta d'Andalusia" (2020). És autora de diversos articles sobre qualitat de servei i atenció precoç.

■ **HoRaRi: 17:30.**

La qualitat dels serveis d'atenció precoç: entre l'imperatiu i la possibilitat.

A partir de la importància que té la consideració del concepte i la concepció de la qualitat en els serveis públics dirigits a persones, i particularment en els serveis d'atenció a la infància, provarem de mostrar el que, en el recorregut que hem realitzat, ens sembla un exercici fonamental: com operar amb els criteris i les estratègies de la gestió de la qualitat, intentant contemplar

tota la gradació i tots els matisos que es troben entre estàndard i tret particular. Entre, per exemple, els criteris d'acreditació d'un servei i la intervenció amb un nen o una nena concrets. La nostra experiència ens orienta a no cometre la malaptesa d'oposar i tensionar tots dos pols, sinó a realitzar un exercici que permeti localitzar i fer possible el que és generalitzable, subjecte a norma, mantenint sempre la possibilitat d'una intervenció amb cada nen i cada nena presos en la seva singularitat.

Jesús Sebastián Blas.

És psicoanalista i llicenciat en Medicina. Compta amb el màster de Gestió i Direcció en Serveis Socials. És director gerent de la Fundación Atención Temprana.

HoRaRi: 17:50.

Sistemes de gestió de la Qualitat als CDIAP de Catalunya. Avantatges i riscos.

Des de l'any 2001, la xarxa pública de CDIAP de Catalunya ja disposa de pràctica en l'avaluació de la qualitat. Des de l'avaluació externa fins a la proposta d'acreditació hi ha hagut un llarg i intens recorregut. Al llarg dels anys algunes organitzacions han desenvolupat, per iniciativa pròpia, sistemes de gestió de la qualitat certificats i, per tant, el compromís amb la millora contínua ha estat força present en el sector. Actualment l'administració disposa d'un projecte de sistema d'acreditació que avaluarà la qualitat dels serveis i els acreditarà per a prestar-los. Aquesta proposta, a hores d'ara, resta a l'espera de ser aplicada. El manual d'estàndards que conforma aquesta acreditació ha estat elaborat amb la col·laboració de l'administració amb els representants del sector, la qual cosa ha acostat la teoria a la realitat de l'atenció precoç afavorint el consens. Aquest fet ha suposat avantatges pel sector, però cal tenir en compte que de la forma que s'aplica també podria suposar alguns riscos per a la pràctica professional.

Núria Oñoro.

Llicenciada en Psicologia i màster en Psicopatologia Clínica. Té el postgrau en Economia Cooperativa i compta amb formació especialitzada en Direcció de Serveis Socials i Certificació EFQM. Treballa en l'atenció precoç des de fa setze anys. En l'actualitat, és sòcia i gerent de la Cooperativa Magroc, psicòloga i responsable de qualitat del CDIAP Magroc de Terrassa. És secretària de la junta directiva de la UCCAP. Col·labora en la revisió del document "Recull de procediments d'atenció directa per als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP)" (2010) i participa en el grup de treball per a la redacció de la publicació "Atenció precoç i desenvolupament infantil a Catalunya (2020)".

SeSSIó 12.

Presentació de les comunicacions lliures.

13/5/2021

Modera: **Maria Álvarez.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Presentació de comunicacions lliures.**

Espai per a la participació dels professionals sobre aspectes de la seva pràctica professional relacionats amb els eixos temàtics del Congrés.

SeSSIó 13.

CLOENDA.

27/5/2021

Modera: **Miquel Àngel Rubert.**

HoRaRi: 17:00.

■ **Epigenètica, criança i psiconeurodesenvolupament precoç.**

Definim l'ésser humà com un ésser biopsicosocial i, des d'aquesta concepció, l'atenció precoç busca incidir terapèuticament i de forma interdisciplinària sobre els trastorns dels infants i les seves causes, siguin aquestes biològiques, relacionals i/o ambientals. L'epigenètica és la mediatra en aquest diàleg entre natura i ambient, entre genètica i criança. Aquesta nova disciplina comença a explicar com les experiències relacionals precoces, inclús prenatales, s'incrusten a l'ADN del bebè i modulen el funcionament dels seus gens, condicionant el desenvolupament del seu cervell en formació i la seva configuració cap a la salut o cap a la patologia. Als factors genètics, etiològics o de risc, escrits a l'ADN de l'infant, hem de sumar els factors o marques epigenètiques que l'ambient, la mare i les relacions de vincle deixaran sobre aquest ADN durant el desenvolupament precoç, en especial els primers tres anys de vida, quan el bebè és un ésser absolutament vulnerable i dependent, i el seu cervell i sistema nerviós estan en ple Big Bang de desenvolupament. En aquesta presentació veurem com una criança sintònica a les necessitats del nen, que permeti la construcció d'una base segura, afavorirà un neurodesenvolupament en equilibri i saludable.

Eugènia Monrós.

Doctora en Biologia acreditada en Genètica Humana i psicoterapeuta acreditada per la FEAP. Màster en Psicoteràpia Integradora Humanista (Institut Erich Fromm) i formació continuada en psicoteràpies humanistes, integratives i relacionals, duel i trauma. Membre de l'Associació Espanyola de Genètica Humana (AEGH), de l'Associació de Psicoteràpia Integradora Humanista (APIH) i de la International Integrative Psychotherapy Association (IIPA). Vint anys d'experiència en l'àmbit hospitalari i universitari. Participació activa en projectes de recerca, congressos i més de 30 publicacions en revistes científiques internacionals. Guanyadora de nou premis de recerca i docent en diferents programes formatius.

HoRaRi: 18:00.

■ **Col·loqui.**

HoRaRi: 18:15.

■ **Un futur per a l'atenció precoç.**

Una mirada des dels professionals, els CDIAP i les organitzacions que els representen (ACAP, UCCAP, GAT) sobre la trajectòria de l'atenció precoç al llarg dels anys, els avenços aconseguits i els principals reptes als quals ens haurem d'enfrontar en el futur.

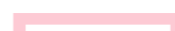

Miquel Àngel Rubert.

Psicòleg, màster en Gestió Pública i gerent de l'Associació Catalana d'Atenció Precoç (ACAP) i de la Unió Catalana de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (UCCAP). També és membre de la Junta Directiva del GAT.

HoRaRi: 18:45.

CLOENDA.

Secretaria tècnica.
secretaria@grupcongres.com
Telèfon 934 881 177

Organitza:

Patrocina:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

